

Ministerieel besluit tot voorlopige gehele opheffing van de bescherming als monument van de schutterstoren in Wetteren

Rechtsgronden

Dit besluit is gebaseerd op:

- het Onroerendergoeddecreet van 12 juli 2013, artikel 6.2.1, 1°;
- het besluit van de Vlaamse Regering van 25 juli 2014 tot delegatie van beslissingsbevoegdheden aan de leden van de Vlaamse Regering, artikel 6, 1°;
- het besluit van de Vlaamse Regering van 2 oktober 2019 tot bepaling van de bevoegdheden van de leden van de Vlaamse Regering, artikel 8, §1, 2°.

Procedurestappen en vormvereisten

Dit besluit kwam tot stand volgens de procedurestappen en de vormvereisten, beschreven in het Onroerendergoeddecreet van 12 juli 2013 (artikel 6.2.3 tot en met 6.2.5);

De volgende procedurestappen en vormvereisten zijn vervuld:

- De gehele opheffing van de bescherming als monument werd onderzocht. De bevindingen van dit onderzoek zijn opgenomen in een opheffingsdossier,
- Advies over de opheffing van de bescherming werd gevraagd aan de Vlaamse Commissie voor Onroerend Erfgoed op 2 maart 2021,
- De behandeling van dit advies is opgenomen als bijlage bij dit besluit.

Motivering

De overdekte staande wip of schutterstoren ook zogenaamde wintertoren (hierna schutterstoren) in Wetteren werd als monument beschermd bij ministerieel besluit van 3 juni 2005 houdende bescherming van woningen, café Posthotel en schutterstoren in Wetteren, gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad van 28 april 2006.

Op 11 juli 2020 woedde een brand in de schutterstoren.

De buitenbekleding ging bij de brand volledig verloren, net als de houten binnenbekleding en -inrichting en de uitrusting ten behoeve van het wipschieten.

De staalstructuur van de schutterstoren is door de brand onherstelbaar aangetast.

De erfgoedelementen en -kenmerken van de schutterstoren zijn verloren gegaan of onherstelbaar aangetast, waardoor de erfgoedwaarden van het beschermde goed onherstelbaar zijn aangetast.

DE VLAAMSE MINISTER VAN FINANCIËN EN BEGROTING,
WONEN EN ONROEREND ERFGOED BESLUIT:

Artikel 1. De bescherming als monument van de schutterstoren in Wetteren, opgenomen in het ministerieel besluit van 3 juni 2005 houdende de bescherming van woningen, café Posthotel en schutterstoren in Wetteren, gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad van 28 april 2006, wordt voorlopig geheel opgeheven.

Art. 2. Het beschermde goed waarvan de bescherming voorlopig wordt opgeheven, bevindt zich op het perceel met de volgende kadastrale gegevens: Wetteren, tweede afdeling, sectie E, perceelnummer 902D4 (deel).

Het plan met de aflijning en de plaats van de aanplakking van het bericht over het openbaar onderzoek is opgenomen als bijlage bij dit besluit.

De fotoregistratie van de fysieke toestand van het beschermde onroerend goed waarvan de bescherming voorlopig wordt opgeheven, wordt als bijlage bij dit besluit gevoegd.

Art. 3. Artikel 1, 10° van het ministerieel besluit van 3 juni 2005 houdende de bescherming van woningen, café Posthotel en schutterstoren in Wetteren wordt opgeheven.

Art. 4. In artikel 2 van hetzelfde besluit worden de volgende wijzigingen aangebracht

1° de zin: "*De schutterstoren die fungeert als baken in de stationsbuurt, waar tevens een zwaartepunt ligt van beschermenswaardige gebouwen van Wetteren, is ook om die reden aan de selectie gekoppeld.*" wordt opgeheven;

2° de zin: "*De te beschermen gebouwen bezitten aantoonbare intrinsieke kwaliteiten van historische, artistieke, volkskundige, industrieel-archeologische en/of sociaal-culturele waarde.*" wordt vervangen door de zin: "*De te beschermen gebouwen bezitten aantoonbare intrinsieke kwaliteiten van historische, artistieke, volkskundige en/of sociaal-culturele waarde.*";

3° de zinnen:

"De historische waarde, meer bepaald de architectuurhistorische en cultuurhistorische waarde, de volkskundige waarde, de industrieel-archeologische waarde, de sociaal-culturele waarde van de overdekte staande wip of schutterstoren ook zogenaamde wintertoren, gelegen Stationsplein 7 te Wetteren;

De overdekte staande wip opgericht in 1933 behoort tot de oudste schutterstorens in Vlaanderen die hun authentiek karakter hebben bewaard.

Naar concept, materiaal en constructie is de schutterstoren een zeer representatief voorbeeld uit het interbellum.

De regionaal bekende en veelzijdige ontwerper-bouwmeester Jan Rooms, en zonen verleenden het geëigend utilitair voorkomen van de schutterstoren een architecturaal accentuerende bekroning met roodgekleurde decoratieve elementen, die hem als toren typeren. Voornoemde bouwkenmerken in combinatie met locatie in een verstedelijkte context vlakbij een spoorwegstation, maken deze schutterstoren tot een zeldzaam exemplaar.

Cultuurhistorisch getuigt de schutterstoren ervan dat het gebruik van een universeel wapen uit de prehistorie zich, onder meer via het in oorsprong middeleeuws schuttersgildewezen, handhaafde tot in de huidige sportclubs en het verenigingsleven.

Als referentie naar een oud volksvermaak en als bouwwerk met infrastructuur en uitrusting voor de beoefening van één van de belangrijkste en meest verspreide volkssporten in Vlaanderen, is de overdekte staande wip betekenisvol materieel erfgoed van de volkscultuur.

De schutterstoren is als ijzerconstructie industrieelarcheologisch waardevol als toepassing uit de jaren 1930 van een bouwwijze en bouwmaterialen, die een product zijn van de industriële revolutie.

Uittorend boven de bebouwing van de hoog gelegen stationsbuurt van Wetteren vormt de schutterstoren visueel een opvallend baken vanuit diverse verkeersassen en fungeert als herkenningsteken onder meer voor de spoorreizigers. Dit verleent de "wintertoren" een sociaal-culturele waarde als ruimtelijk-structurerend element van betekenis binnen het stedenbouwkundig weefsel van Wetteren en omwille van zijn signaalwaarde voor het collectief geheugen." worden geschrapd.

Brussel,

De Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Wonen en Onroerend Erfgoed,

Matthias DIEPENDAELE